

การพัฒนารูปแบบการอยู่ไฟหลังคลอดด้วยญารีแพร์ (ญ่าฮี่ยม)

ศิวพล สุวรรณบัณฑิต, เพิ่มศักดิ์ รุ่งจิรรัตน์ และปราณี จรไกร
ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์

จากการพัฒนาโปรแกรมการอยู่ไฟหลังคลอด ศูนย์อนามัยที่ 3 ตั้งแต่ พ.ศ.2553 ถึงปี 2557 ทำให้ได้รูปแบบการอยู่ไฟที่เป็นมาตรฐานของโรงพยาบาล ได้แก่ การนวดตัวทันทันมือเกลือการประคบเต้านม อบไอน้ำสมุนไพร และได้นวัตกรรมอยู่ไฟหลังคลอด เช่น ชุดอยู่ไฟหลังคลอดอเนกประสงค์ เพื่อการดูแลฟื้นฟูสภาพร่างกายหญิงหลังคลอดอีกทางเลือกหนึ่ง เนื่องจากปัจจุบันมีการพัฒนาการวิจัยตัวที่สำคัญ คือ ญารีแพร์ ด้วยการนั่งถ่าน แต่ในสมัยโบราณจะใช้การก่อไฟเพื่อจุดถ่าน ซึ่งอาจไม่เหมาะกับบริบทของบางโรงพยาบาลที่ต้องการควบคุมทั้งการจุดไฟและควันไฟทางคลินิก จึงพัฒนารูปแบบการอยู่ไฟหลังคลอดให้ทันสมัยเพื่อเป็นรูปแบบการอยู่ไฟหลังคลอดที่ไม่ต้องใช้การก่อไฟและไม่ทำให้เกิดควัน โดยมีรูปแบบการดำเนินงานคือ มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันดำเนินการวางแผนและจัดกิจกรรม โดยวิธีการดึงเอาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ความรู้จากผู้มีประสบการณ์ การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัย การทบทวนวรรณกรรม และเนื้อหาความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาแล้วจะมีการแบ่งประเภทความรู้โดยจัดเป็นแฟ้ม มีการจัดการความรู้ทั้งสิ้นเป็นจำนวน 5 ครั้ง มีการทบทวนก่อนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสรุปผลและทบทวนหลังจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาเป็นนวัตกรรมการอยู่ไฟหลังคลอด รวมถึงเน้นการประชาสัมพันธ์ด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น บอร์ดความรู้ แผ่นพับ ให้ความรู้ตั้งแต่หญิงตั้งครรภ์และสามีที่มาฝากครรภ์ ผลลัพธ์ได้รูปแบบการให้บริการอยู่ไฟหลังคลอดด้วยญารีแพร์แบบใหม่ โดยผลลัพธ์จากการเปรียบเทียบผู้รับบริการจำนวน 40 รายโดยได้รับบริการทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ มีความพึงพอใจรูปแบบใหม่ระดับดีมากร้อยละ 93.3 และระดับความพึงพอใจแบบเดิมเพียงร้อยละ 40 การเผยแพร่ในหน่วยงานได้แก่ เสียงตามสายเผยแพร่ที่สถานีวิทยุกระจ่ายเสียงนครสวรรค์ และ Facebook กลุ่ม KM ของศูนย์อนามัยที่ 3 การพัฒนาต่อยอด นำรูปแบบไปใช้ในการให้บริการอยู่ไฟหลังคลอด ปีงบประมาณ 2559